

Művészettörténet

A tantárgy versenyében az alább leírtakon túl az *1. pontban* foglaltakat is figyelembe kell venni. A verseny egy kategóriában és három fordulóban zajlik. A második fordulóba jutó versenyzőknek az első forduló után pályamunkát kell beadniuk az alábbiakban megadott témák közül egyet kiválasztva. A versenyzőnek a pályamunkát elektronikus formában (pdf file) – legkésőbb a megküldés határideje előtti munkanapon – kell átadniuk az iskola igazgatójának. A pályamunka **jeligés**.

A versenyző által választott jelige:

- maximum 8 karakterből álló, minden esetben betűvel kezdődő kifejezés,
- nem utalhat a versenyző személyére, iskolájára.

A pályamunka formai előírásai:

- A választott jeligének szerepelnie kell a dokumentumok címlapján.
- A jeligén kívül a pályamunka egyik összetevőjén sem szerepelhet olyan információ, amely a versenyzőre vagy a versenyző iskolájára utal.
- A pályamunkaként elkészült dolgozatot egy pdf fájlban kell tartalmaznia, amelynek a maximális mérete 500 MB lehet.
- A fájl nevének felépítése: a versenytárgy neve, a választott feladat sorszáma és a választott jelige az alábbi minta szerint: *muveszettortenet_feladat sorszáma_jelige.pdf*

A pályamunka beküldésének formai szabályai és módja

Az Oktatási Hivatalba csak azoknak a versenyzőknek a pályamunkáját kell felterjeszteni, akiknek az első fordulóbeli dolgozata elérte a versenybizottság által meghatározott pontszámot.

- Minden pályamunkához ki kell tölteni az *Adatlap pályamunkához* (5 sz. melléklet) dokumentumot, amelyet egy kisméretű (C6-os) lezárt borítékban kell elhelyezni.
- A borítékon kizárólag a jelige szerepelhet.
- A versenyzőknek a pályamunkát tartalmazó elektronikus fájlt és a jeligés borítékot legkésőbb a megküldés határideje előtti munkanapon kell eljuttatniuk az iskola igazgatójához.
- Az iskola igazgatója a pályamunkákat (szükség esetén több) elektronikus adathordozóra (CD, DVD, pendrive) másolja.
- A pályamunkákat tartalmazó elektronikus adathordozó(ka)t a jeligés boríték(ok)kal együtt kell becsomagolni.
- A csomagoláson az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül a következőket kell feltüntetni: „*OKTV művészettörténet pályamunka/pályamunkák*”.
- A csomagot az Oktatási Hivatalba tértivevényes küldeményként (1363 Budapest, Pf. 84.) vagy hivatalosan megbízott kézbesítő közreműködésével **kell továbbítani 2022. február 7-éig.**

A pályamunka elkészítésének szabályai:

A pályamű kizárólag a versenyző önálló munkája lehet. Amennyiben a versenybizottság ennek ellenkezőjét állapítja meg, a versenyzőt kizárja a verseny résztvevői közül.

- A pályamű ajánlott terjedelme – a képmelléklet (fotó, fénymásolat, rajz), az irodalomjegyzék, a tartalomjegyzék nélkül – 10-15 A/4-es oldal lehet (12-es betűméret, 1,5-es sortávolság, 2,5 cm margó).
- Az átvett szövegek, idézetek, ábrák, irodalmi hivatkozások stb. forrásait a tudományos munkákban szokásos módon kell megjelölni (az Interneten található anyagok nem mindig tekinthetők hitelesnek). A forrásjegyzék hiánya esetén a pályamunkát a versenybizottság nem értékeli.

A verseny anyaga

Első forduló

- Írásbeli, tesztkérdéseket tartalmazó feladatlap az előzetesen megadott irodalomjegyzék alapján művészettörténeti – építészeti, festészeti, szobrászati – alapfogalmakból, alapvetően a középszintű érettségi vizsga követelményrendszer alapján (időtartam 120 perc, elérhető pontszám 100 pont).

A feladatok megoldásához semmilyen segédeszköz nem használható.

Irodalom:

- Imrehné Sebestyén Margit: *A képzelet világa 9.* (Apáczai Kiadó/OFI, Budapest 2015.)
- Horváth Katalin – Imrehné Sebestyén Margit: *A képzelet világa 10.* (Apáczai Kiadó/OFI, Budapest 2015.)
- Zombori Béla (2004): *Képszótár – Artwords* (művészettörténeti elnevezések, kifejezések és fogalmak képes kislexikona) a www.kepszotar.hu WEB helyen.

Második forduló

- A pályamunka elkészítése (elérhető pontszám 100 pont).
 - Valamennyi téma esetében a feladat műelemzés.

A pályamunkák téma- és irodalomjegyzéke:

1. A budavári Nagyboldogasszony-templom (Mátyás-templom)

- *Mátyás-templom. A budavári Nagyboldogasszony-templom évszázadai (1246–2013). Kiállítási katalógus.* Szerk. Farbak Péter et al. Budapest, Budapesti Történeti Múzeum–Budapest-Vári Nagyboldogasszony Főplébánia, 2015.
(A dolgozat témájául bármelyik építéstörténeti periódus választható.)

2. A nyírbátori stallum, 1511

- Marosi Ernő: *Stallum a nyírbátori Szent György templomból.* In: Európa színpadán. Szerk. Uő. (Budapest, Balassi, 2009, 82–83.)
- Mikó Árpád: *A nyírbátori stallum (1511).* Művészettörténeti Értesítő, 64 (2015), 2. sz., 269–295.
<http://real.mtak.hu/50662/1/080.2015.64.2.2.pdf>

3. Ferenczy István: A Szép Mesterségek kezdete (A Pásztorleányka), 1820–1822

- Meller Simon: *Ferenczy István 1792–1856.* (Budapest, Athenaeum, 1905)
<https://mek.oszk.hu/05600/05644/>

- Cifka Péter: *A pályakezdő Ferenczy István*. Művészet és felvilágosodás. Művészettörténeti tanulmányok. Szerk. Zádor Anna–Szabolcsi Hedvig. (Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978, 465–513.)
<https://mi.btk.mta.hu/hu/kiadvanytar/tanulmánykotetek/muveszet-es-felvilagosodas-muveszettorteneti-tanulmanyok>
- A magyar művészet a 19. században. Képzőművészet. Főszerk. Sisa József. Szerk. Papp Júlia–Király Erzsébet. (Budapest, MTA BTK–Osiris, 2018, 217–218., Kovalovszky Márta)
<https://www.szaktars.hu/osiris/view/papp-julia-kiraly-erzsebet-szerk-a-magyar-muveszet-a-19-szazadban-kepzo-muveszet-a-magyarorszagi-muveszet-tortenete-52-2018/>
(A dokumentum megjelenítése előfizetést igényel.)

4. Csontváry Kosztka Tivadar: A taorminai görög színház romjai, 1904–1905

- Németh Lajos: *Csontváry Kosztka Tivadar* (Budapest, Corvina, 1970, Második, bővített, átdolgozott kiadás)
- Romváry Ferenc: *Csontváry Kosztka Tivadar* (Pécs, Alexandra, 1999)
- Molnos Péter: *Csontváry. Legendák fogságában* (Budapest, Népszabadság Zrt., 2009)

Harmadik forduló (döntő)

- Szóbeli (elérhető pontszám 100 pont).

Téma: *Historizmus*

- Műfelismerés az előzetesen megadott irodalom alapján (25 pont).
- Otthoni felkészülés alapján a döntő megadott korszakához, témájához tartozó – közvetlen élményen is alapuló, szabadon választott mű elemző-értékelő bemutatása, legfeljebb öt perces digitális prezentáció (PowerPoint) formájában, amelyben a képek dominálnak (25 pont).

A második forduló pályamű témái közül egyik sem választható a prezentáció témájaként!

- Önálló kiselőadás tartása az előzetesen megadott irodalomjegyzék alapján. A helyszínen kihúzott témához kapcsolódó képek segítik az előadás megtartását, amelynek lényege a korba, az egyetemes és a magyar művészetbe helyezett műelemzés hangsúlyozása (50 pont).

A verseny szervezése

Az első forduló időpontja: 2021. november 18. (csütörtök) 14 óra.

- A fordulót az iskolák bonyolítják le.
- A feladatlapokat a szaktanárok (szaktanári munkaközösségek) értékelik központi javítási-értékelési útmutató alapján.
- A feladatlapok közül csak azokat kell az Oktatási Hivatalba felterjeszteni, amelyek elérték a versenybizottság által meghatározott pontszámot.
- A beküldött feladatlapok közül az általános részben foglaltaknak megfelelően a legjobbakat a versenybizottság felülvizsgálja, és az Oktatási Hivatal az OKTV

adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR) **2021. december 16-áig** értesíti az érintett iskolákat az eredményekről. Ezek alapján csak azoknak a versenyzőknek a pályamunkáját kell az Oktatási Hivatalba felterjeszteni (kézbesíteni vagy tértivevényes küldeményként postára adni) **2022. február 7-éig**, akiknek a feladatlapja a felüljavítás után elérte a versenybizottság által meghatározott pontszámot. Az általános részben foglaltaknak megfelelően a határidő betartását a postabélyegző (kézbesítőkönyv) igazolja. A határidő után felterjesztett dolgozatokat és pályamunkákat az Oktatási Hivatal elbírálás nélkül visszajuttatja az iskoláknak.

A második fordulóban a pályamunkák felterjesztésének (kézbesítésének vagy postára adásának) határideje: 2022. február 7. (hétfő).

- A beküldött pályamunkákat a versenybizottság értékeli, és az Oktatási Hivatal az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR) **2022. március 17-éig** értesíti az iskolákat az eredményekről és a döntő fordulóba továbbjutott versenyzők számára a felkészüléshez szükséges irodalomjegyzékről.
- A versenybizottság a feladatlap és a pályamunka összesített pontszáma alapján – a lehetséges létszámhatáron belül szigorú szakmai szempontok szerint – választja ki a döntőbe jutó versenyzőket.
- A pályamunkákat a versenybizottság a következő szempontok szerint értékeli:
 - a kiválasztott témával kapcsolatos tájékozottság
 - a korszakról, a művésről, az elemzett műről, valamint jelentőségéről az európai művészetben;
 - a szakirodalmi tájékozottságon túl az olvasmányok megértése
 - alapvető elvárás az irodalomból szerzett ismeretek önálló, logikus felhasználása, alárendelése a műelemzésnek;
 - a szakirodalom fordulatának kritika nélküli átvétele, és folytonos ismertetése az önálló gondolkodást és fogalmazást nem helyettesítheti;
 - a műelemzésnek egyformán jelentős összetevője legyen
 - a mű pontos és szabályos elemző leírása;
 - a korszakra, az alkotóra, a műre jellemző stílusjegyek szakszerű kimutatása;
 - adott esetben ikonográfiai elemzés, a mű tartalmának kifejezése, művészettörténeti helyének, jelentőségének kimutatása (a művész életművében, a korszakban);
 - a kiválasztott műalkotás művészeti eszközeinek kifejtése
 - a képeken ábrázolt emberi viszonyok, és a mű érzelmi hatásának fejtegetése, vagy az építéstörténet részletező leírása az objektív, szakszerű műértelmezést nem pótolja;
 - egyéb, fontos bírálati szempontok
 - a feldolgozás tartalmi arányossága, a stílus, a szabatos fogalmazás.

A harmadik forduló (döntő) időpontja: 2022. április 22. (péntek).

- A fordulót az Oktatási Hivatal szervezi Budapesten, az általa kijelölt helyszínen.
- A verseny végeredményét a döntőben elért pontszámok összesítése alapján kialakult sorrend adja. Pontazonosság esetén az önálló kiselőadásra kapott pontszám, további pontazonosság esetén az első forduló pontszáma határozza meg a helyezést.